

L'equador del Pacte de Progrés

El Pacte de Progrés del Consell Insular de Mallorca (CIM) fa dos anys. Algunes persones representatives dels sectors socials que en el seu inici li van donar suport avaluen l'actuació del CIM quan arriba l'equador de la legislatura.

El divendres 7 de juliol de 1995 el plenari del Consell Insular de Mallorca (CIM) elegia presidenta Maria Antònia Munar, d'Unió Mallorquina. Els vice-presidents que l'acompanyaven eren Francesc Triay (PSOE) i Pere Sampol (PSM).

Era el resultat de cinc setmanes de dura i difícil negociació entre PSOE, PSM, UM i EU per fer, per primera vegada, un govern de centreesquerra nacionalista en el CIM. Començava una experiència inèdita a Mallorca, un acord que portà al govern de la segona institució de Balears tres partits —més el quart aliat, EU, que

Francesc Triay, Mària Antònia Munar i Pere Sampol. El pacte entre les tres forces polítiques que representen i EU va permetre la investidura de Munar, d'Unió Mallorquina, com a presidenta del CIM el 7 de juliol de 1995.

dóna suport extern— que sovint havien estat adversaris molt durs. A pesar de les diferències acordaren formar un govern que deixà el PP en l'oposició, tot i que els conservador tenien, i tenen, el Govern de Balears gràcies a la majoria absoluta en el Parlament.

La superació dels obstacles.

El Pacte de Progrés s'ha mantingut enmig de difícils equilibris. El moment més delicat va ser el

plenari del 6 de juny de 1996, quan la presidenta destituí tots els consellers del PSM, amb Pere Sampol al capdavant. Poc més d'un mes després es refeia l'acord. Més tard, les diferències entre EU i els altres tres signants s'han accentuat de manera que avui el partit liderat per Eberhard

avaluïn el Pacte de Progrés, ara que la legislatura arriba a la meitat.

Llums i ombres. “És un balanç amb llums i ombres”, diu el sociòleg Antoni Tarabini, per a qui el tret polític fonamental és el fet que el pacte demostra que hi ha

ARXIU / JOAN CELIÀ

Grosske es manté en l'oposició, circumstància que obliga a negociar cada cop el suport a les iniciatives del govern. Tot i així, el pacte ha aconseguit sobreviure.

Han passat dos anys. La setmana que ve passarem l'equador de l'experiència. És, potser, el moment del primer examen, encara que només sigui parcial. EL TEMPS ha volgut que sigui un grup de persones més o menys representatives dels sectors que li donaren suport els qui

una alternativa de govern al PP o, més exactament, que pot existir. Tarabini creu que institucionalment el pacte ha estat positiu “perquè ha reivindicat la personalitat pròpia del Consell que estava molt diluïda entre el Govern balear i l'Ajuntament de Palma, atès que molts ciutadans el con-

fonien i ara sembla que ja no és així”. Tot i això, considera que existeixen aspectes negatius fruit d'una certa contradicció produïda pel suport extern d'EU cosa que ha provocat una certa tensió. Igualment considera que la convivència del pacte ha fet paleses lluites i contradiccions internes en alguns partits, com el PSM davant el tema de la incineradora. “En conjunt, considero que és una experiència interessant, però no sé si tindrà continuïtat perquè

ARXIU / RAFA GIL

ARXIU / PERE CARMONA

ARXIU / JOAN CELIA

Dalt, d'esquerra a dreta, Antoni Mir, president de l'OCB, Tomeu Martí, portaveu de Joves per la llengua, i Miquel Àngel March, secretari del GOB. Baix, Miquel Company, president de l'associació de la Premsa Forana. Mentre que el món cultural dona suport al Pacte de Progrés, els ecologistes el critiquen.

el votant d'UM és molt més proper al PP que no als altres partits del Pacte de Progrés”.

El portaveu de Joves per la Llengua, Tomeu Martí, pensa que el Pacte demostra que, llevat d'algun problema més aviat anecdòtic, és possible arribar a acords, si hi ha voluntat política. Tot i estimar-se més que els partits nacionalistes condicionassin més el pacte, pensa que en general ha estat positiu si bé els nacionalistes s'haurien de fer respectar molt més en qüestions que, si bé són simbòliques, són prou importants, com per exemple en el cas de la imposició del 12 de setembre com a Diada de Mallorca en detriment del 31 de desembre. A pesar del suport, també hi ha espai per a una lleugera crítica: “La societat civil tenim l'obligació de demanar sempre una mica més a les institucions, però tant hem de demanar-los més imaginació a l'hora de plantejar i dur a terme actuacions, i també més resultats, per exemple, en política lingüística”.

La política lingüística també preocupa especialment Antoni Mir, president de l'Obra Cultural Balear (OCB). “Una primera valoració ha de ser positiva perquè el pacte és fruit d'una necessària cultura democràtica que ha evidenciat que existeix una alternativa al PP, i això mostra una possibilitat d'alternança. Hi vull destacar l'existència de partits d'obediència exclusivament mallorquina com un element polític important, alhora que entre el ba-

ARXIU / JOAN CELIA

**El més positiu:
l'alternativa
política que
significa el pacte.
Insuficient: medi
ambient
i llengua.**

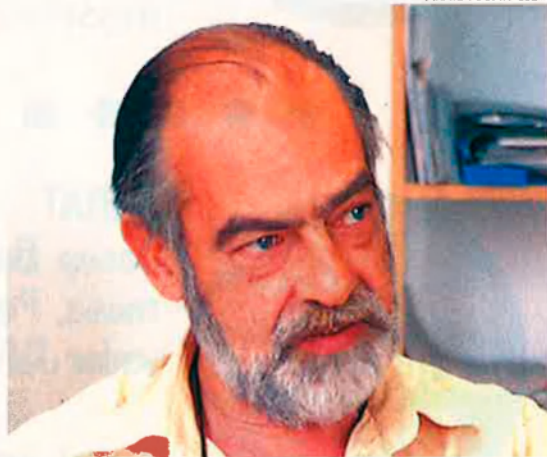
lanç de realitzacions hi destacaria l'aprovació de l'himne i de la Diada, que ja són oficials”. Devora aquests aspectes positius, Mir critica que el CIM, com a responsable del govern i l'administració de Mallorca s'hauria d'haver banyat més en política lingüística, sobretot vista l'absoluta falta d'iniciativa del Govern balear en aquest aspecte.

Les objeccions ecologistes. L'opinió més crítica de les reco-

lides prové del món ecologista. Miquel Àngel March, secretari del GOB (Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa) constata que si bé és cert que el CIM ha aturat algunes urbanitzacions i també molts presumptes interessos socials, també és cert que han permès altres urbanitzacions: “Jo diria que hi ha una certa decepció.”

El president de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca,

ARXIU / JOAN CELIA

Miquel Company, valora molt positivament que hagin donat preferència a la difusió del català itambé que hagin entès la importància de la premsa de la Part Forana. En general, i en un aspecte més polític, Company pensa que el pacte ha permès per primera vegada que hi hagi uns programes i uns projectes que la gent d'aquesta terra pot valorar. Malgrat això, no deixa de veure-hi uns certs perills: “Tot i que es nota una certa valoració dels nos-

Antoni Tarabini. Aquest sociòleg destaca l'alternativa que representa el pacte però no ho veu com a aposta de futur.

XXVI PREMIS OCTUBRE

JURAT

Jordi Fortuny, Salvador Giner, Román Gubern, Jacobo Muñoz i Pau Viciano

Dotat amb 1.000.000 de pessetes

JURAT

David Castillo, Vicent J. Escartí, Màrius Serra, Xulio R. Trigo i Vicenç Villatoro

Dotat amb 2.000.000 de pessetes

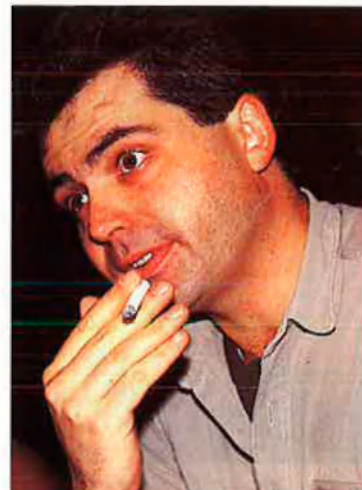
JURAT

Josep Ballester, Feliu Formosa, Pere Gimferrer, Salvador Jafer i Miquel de Palol

Dotat amb 500.000 pessetes

Les obres aspirants a qualsevol d'aquests premis hauran de ser presentades abans del 15 de setembre de 1997. Més informació de les bases a l'Editorial Tres i Quatre (c/ Pérez Bayer, 11. 46002, València)

ARXIU / JOAN CELIA

Pere Fullana, historiador. Considera que el pacte és una experiència gairebé inèdita a l'estat.

tres senyals d'indentitat, és evident que el Pacte de Progrés té molta feina per fer, i sobretot és perillós un *mariage* a quatre bandes que s'assemblaria molt a la manera italiana de fer les coses, qualsevol dia pot fer ull".

Un projecte polític comú?

L'historiador Pere Fullana, director de la *Gran Enciclopèdia de Mallorca* i membre del consell editorial del *Diari de Balears*, considera que el pacte és molt positiu pel que té d'acord entre diferents partits: "Deu ser una experiència gairebé única a tot l'estat. Quan els partits polítics estan en crisi, fórmules com aquesta demostren una maduresa política que és molt positiva". Fullana, però, creu que la mateixa naturalesa del pacte que té una cara positiva, també en té una de negativa que potser és inevitable a causa de les característiques pròpies de l'acord que a vegades sembla que sigui més una suma d'iniciatives polítiques individuals, portades a terme per cada responsable d'àrea, que no un projecte polític en comú.

A punt de passar l'equador, el Pacte de Progrés comença el camí cap al 1999, quan se celebraran les eleccions autonòmiques. Si serà o no reeditat, això ja són figures d'un altre paner.

Miquel Payeras